

Lisa 3. Strateegia seosed teiste arengudokumentidega

PHKK strateegia koostamisel on arvesse võetud erinevate tasandite arengudokumente (riik, maakond, kohalik omavalitsus).

Riikliku tasandi arengudokumente on palju, kokkuvõtvalt on aluseks võetud neli peamist:

- 1) strateegia „Eesti 2035“ kui riigi peamine strateegiline alusdokument;
- 2) ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava, mis on LEADER-meetme aluseks;
- 3) ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava, mis on sotsiaalvaldkonna eesmärgi aluseks;
- 4) heaolu arengukava 2023–2030, mis sätestab sihid sotsiaalvaldkonnas.

Eeldus on, et nimetatud dokumendid on juba arvesse võtnud teiste valdkondade püüdlusi ja poliitika. Seega kooskõla nendega kindlustab vastuolude puudumise ka muude dokumentidega.

Regionaalsel tasandil on välja toodud sidusus Harju maakonna arengustrateegiaga ja kohalikul tasandil omavalitsuste arengukavadega (tabel 1).

Tabel 1. PHKK strateegia seosed teiste arengudokumentidega

Arengudokument	Eesmärk	PHKK strateegia seosed
Strateegia „Eesti 2035“¹	Strateegilised sihid: <ol style="list-style-type: none"> 1. Arukas, tegus ja tervist hoidev inimene 2. Avatud, hooliv ja koostöömeelne ühiskond 3. Tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik majandus 4. Kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond 5. Uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riigivalitsemine	PHKK strateegia panustab otseselt sihtide 1–4 saavutamisse. Määratletud on eesmärgid ja meetmed, mis panustavad kogukondade, koostöö, uuendusmeelse majanduse ja hea elukeskkonna arendamisse.
Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023–2027²	Erieesmärk nr 8: <ul style="list-style-type: none"> • Edendada tööhõivet, majanduskasvu, soolist võrdõiguslikkust, sealhulgas naiste osalemist põllumajanduses, sotsiaalset kaasatust ja kohalikku arengut maapiirkondades, sealhulgas ringbiomajandust ja säästvat metsamajandust LEADER-sekkumise üldesmärk: <ul style="list-style-type: none"> • Maapiirkondades atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna ning aktiivsete ja ühtehoidvate kohalike kogukondade terviklik arendamine Erieesmärgid:	PHKK strateegia lähtub otseselt LEADER-üldeesmärgist ja erieesmärkidest. Strateegia panustab kõikidesse: <ul style="list-style-type: none"> • Eesmärgid on tervikuna suunatud sekkumise üldesmärgi saavutamisse – toetatakse elukeskkonda edendavaid projekte, panustatakse ettevõtluskeskkonna arengusse (nii otseselt toetuste kui kaudselt ühis- ja koostööprojektidega) ja võimestatakse kohalikke kogukondi. Täpsemalt:

¹ <https://valitsus.ee/strateegia-est-2035-arengukavad-ja-planeering/strateegia>

² <https://www.agri.ee/euroopa-liidu-uhise-pollumajanduspoliitika-strateegiakava-2023-2027>

	<ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtluse arendamine, eelkõige uute tasuvate töökohtade ja/või innovaatiliste lahenduste kaudu • Kohalike kogukondade, elanike ning noorte tulevikuliidrite võimestamine • Teenuste kättesaadavuse parandamine, sh läbi kogukonnateenuse arendamise • Keskkonna- ja kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandust propageerivate) lahenduste välja töötamine ja rakendamine • Maaelu positiivse kuvandi säilitamine ja propageerimine, sh arukate külade edendamine 	<ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtluse arendamiseks on välja töötatud eraldi meede (meede 1: kogukonda teenindav mikroettevõtlus), uuenduslikkus on üks läbivatest põhimõtetest • Kogukondade võimestamine on eesmärk meetmes 3 (kogukondade sidusus ja turvalisus), samuti on LEADER-koostöö suunatud olulises osas just erinevate gruppide kaasamisele ja nende võimekuse tõstmisele • Teenuste kättesaadavus on otseselt adresseeritud ettevõtlusmeetmes (meede 1) • „Säästva arengu printsiipide rakendamine“ on strateegia läbiv põhimõte • Kuvandi tugevdamine (piirkonna eripära) on oluliseks fookuseks mh nii meetmetes 1 kui ka 2
<p>Ühtekuuluvus- poliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027³</p>	<p>Erieesmärk k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parandada võrdset ja õigeaegset juurdepääsu kvaliteetsetele, kestlikele ja taskukohastele teenustele, sealhulgas teenustele, millega parandatakse eluaseme ja isikukeskse hoolduse, sealhulgas tervishoiu kättesaadavust; ajakohastada sotsiaalkaitseüsteeme, sealhulgas parandada juurdepääsu sotsiaalkaitsele, pöörates erilist tähelepanu lastele ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele; parandada tervishoiusüsteemide ja pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavust (sealhulgas puuetega inimeste jaoks), tõhusust ja vastupanuvõimet <p>Sekkumise eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning hoolduskoormuse leevendamine • Inimväärikuse tagamine ning sotsiaalse kaasatuse suurendamine 	<p>Eesmärkide toetamiseks on PHKK strateegias välja töötatud spetsiaalne toetusmeede (meede 5), mis on otseselt suunatud sotsiaalvaldkonna edendamisele, sh uuenduslike teenuste arendamisele ja sotsiaalse kaasatuse suurendamisele.</p>
<p>Heaolu arengukava 2023–2030⁴</p>	<p>Arengukavas on sätestatud alaeesmärgid, millest kaks on seotud sotsiaalvaldkonna meetmega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr 3: vanemaealised on ühiskonnas sotsiaalselt kaasatud, neile on tagatud 	<p>Eesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks on strateegias määratletud sotsiaalse sidususe meede (meede 5), mis adresseerib mõlemat alaeesmärki.</p>

³ <https://pilv.rtk.ee/s/j6HZpgQFAjJM7a3>

⁴ <https://www.sm.ee/heaolu-arengukava-2023-2030#heaolu-arengukava-20>

	<p>võrdsed võimalused ning nad on majanduslikult hästi toimetulevad</p> <ul style="list-style-type: none"> Nr 4: Eesti sotsiaalhoolekande korraldus toetab inimeste heaolu ja sotsiaalse turvatunde kasvu 	
<p>Harju maakonna arengustrateegia 2040+⁵</p>	<p>Visioon 2040+:</p> <ul style="list-style-type: none"> Harju maakond on Põhja-Euroopa targa majanduse süda, siin on suurepärase elukeskkond, kestlik taristu ning kiired ja mugavad ühendused kogu maailmaga. <p>Strateegilised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> Harju maakond on rahvusvaheliselt hinnatud uue majanduse ja innovatsiooni keskus, mille suurim väärtus on siinsed inimesed ja kogukonnad. Harju maakonnas on Läänemere regiooni parim elukeskkond – turvaline, roheline, kestlik ning kaasaegsete töökohtade ja teenustega. Harju maakonnas on jätkusuutlik ja tasakaalustatud maakasutus, kestlik taristu ning kiired ja keskkonnasäästlikud ühendused nii maakonna siseselt, ülejäänud Eestiga kui ka välisriikidega. 	<p>PHKK strateegiat võib käsitleda kohaliku tasandi instrumentina, mis keskendub ettevõtlusele, elukeskkonnale, kogukondadele ja sotsiaalsele sidususele. Välja töötatud toetusmeetmed aitavad saavutada maakonna tasandi eesmäärke.</p> <p>Keskendutakse nendele teemadele, mida ka maakonna strateegia tegevussuundades on LEADER-tegevusrühmade ülesandena käsitletud.</p>
<p>Jõelähtme valla arengukava aastateks 2021-2027⁶</p>	<p>Visioon:</p> <p>Aastal 2026 on Jõelähtme vald parima elukeskkonnaga Tallinna lähedane vald, mida iseloomustab tasakaalustatud ja jätkusuutlik areng läbi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Puhta looduse, mis tagab tervisliku ja kvaliteetse elu- ja puhkusekeskkonna Hea maine, mis tugineb kaalutletud ressursikasutusel, turvalisusel ning hästi arenenud sotsiaalsel infrastruktuuril Rahvastiku tasakaaluka juurdekasvu, mida vald mõtestatult suunab läbi planeeringute, tagades optimaalse asustustiheduse Kaasaegse infrastruktuuri, mida iseloomustavad korrastatud teedevõrk, puhas joogivesi, säästlik energiakasutus ning alternatiivsete energiaallikate kasutamine <p>Jõelähtme valla arengumudel põhineb eeldusel, et visiooni saavutamiseks on vajalikud üheaegsed jõupingutused mitmes võtmetähtsusega tegevussuunas.</p>	<p>Sarnaselt maakonnastrateegia elluviimise toetamisele aitab PHKK strateegia kaasa omavalitsuste arengupüüdluste saavutamisele kohaliku kogukonna tasandil.</p> <p>Laiemalt on kõigi KOVide arengukavade eesmärk kohaliku elukeskkonna arendamine, millesse panustavad kõik PHKK meetmed. Konkreetsemalt on kõigi KOVide arengukavade puhul oluline ka kohaliku ettevõtluskeskkonna (sh turism) ning kogukondade areng, mis on ka PHKK strateegia fookuses, samuti sotsiaalse sidususe ja turvalisuse suurendamine.</p> <p>Kõigi KOVide arengukavad on kooskõlas ka PHKK strateegia läbivate printsiipidega.</p>

⁵ <https://hol.ee/docs/file/HMAS%202040+.pdf>

⁶ https://www.riigiteataja.ee/aktiivisa/4211/0202/1015/Arengukava_2021-2027.pdf#

	<ul style="list-style-type: none"> • Puhta looduskeskkonna säilitamine ja jätkusuutlik kasutuselevõtt –läbi aruka loodusvarade kasutamise ning kasutusest väljunud tööstusalade taaskasutuselevõtu. • Elamuehitus – teadlikult suunatud elamuehitus võimaldab peredel valda elama kolida ning seeläbi ennast vallaga siduda • Elukeskkond – võimaldab tagada hea elukvaliteedi läbi kehale ja vaimule suunatud teenuste • Sotsiaalne turvalisus – annab nii elanikele kui ka sisse kolivatele inimestele kindluse selles, et nende ja vajadusel ka nende sugulaste (isade-emade, vanaemade-vanaisade jt.) sotsiaalsete teenuste vajadused on kergelt ning heal tasemel lahendatavad 	
<p>Rae valla arengukava 2021-2030⁷</p>	<p>Visioon Rae vald on aastal 2030 kõrgelt hinnatud elu- ja majanduskeskkonnaga säästva arengu põhimõtteid järgiv tegus kohalik omavalitsus.</p> <p>Strateegilised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaasaegne, kvaliteetne ja turvaline elukeskkond • Kvaliteetsed ja kättesaadavad avalikud teenused • Tugev kogukondlik identiteet ja kodanikuühiskond • Kõrge haldusvõimekus <p>Arengukava elluviimise läbiv põhimõte on säästlik areng.</p>	
<p>Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2022-2027⁸</p>	<p>Arenguvision: Viimsi valla arenguvision on Viimsi kujundamine parima elukeskkonnaga kodupaigaks. Näeme Viimsit kui rahulikku ja turvalist elukeskkonda – väärt elupaika kogu eluks!</p> <p>Strateegilised fookused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Looduskeskkond • Elukeskkond • Haridus • Kommunaal ja taristu • Sotsiaalhoolekanne • Kultuur, sport, vaba aeg • Äri- ja loomekeskus • Valla tark juhtimine 	

⁷ <https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4241/1202/0011/Lisa%201%20Rae%20ovalla%20arengukava%202021-2030.pdf#>

⁸ https://www.viimsivald.ee/sites/default/files/inline-files/VIIMSI%20VALLA%20ARENGUKAVA%20JA%20EELARVESTRAATEEGIA%20AASTATEKS%202022-2027_o.pdf

